

Fiscale behandeling van verschillende samenlevingsvormen (Bart Coopman)

- I. Inkomstenbelasting
- II. Registratie- en schenkingsrechten
- III. Successierechten
- IV. Extra : capita selecta sociale uitkeringen

I. INKOMSTENBELASTING

- Belastingvrije som: gelijkgeschakeld voor elke belastingplichtige (€6150)
- Maximale netto bestaansmiddelen van een persoon ten laste:
  - bij alleenstaanden of feitelijk samenwonenden: €3910
  - bij gehuwden of wettelijk samenwonenden: €2700

I. INKOMSTENBELASTING

- De belastingberekening gebeurt voor iedere belastingplichtige afzonderlijk.
- Bij gehuwden en wettelijk samenwonenden is er een volledige decumul: afzonderlijke berekening van de belasting op alle inkomsten.
- Door decumul meer aftrekbare intresten dan onroerende inkomsten? Bij gehuwden en wettelijk samenwonenden wordt het saldo automatisch overgedragen naar de andere partner.

I. INKOMSTENBELASTING

Huwelijksquotiënt:

- = 30 % van het beroepsinkomen van de partner met het hoogste beroepsinkomen wordt toegewezen aan de partner met geen of een gering inkomen.
- Toegewezen bedrag max. €8.880

Voorwaarden:

- partners zijn gehuwd of wonen wettelijk samen.
- het bedrag van de aanslag wordt hierdoor niet verhoogd.

I. INKOMSTENBELASTING

Toekenning meewerkende echtgenoot:

- = normale bezoldigingen voor het gedane werk met een maximum van 30% van het inkomen uit de beroepsactiviteit, uitgeoefend met behulp van de partner.
- De meewerkende partner mag zelf geen beroepsinkomen hebben van meer dan €11.530.
- Het moet gaan om gehuwden of wettelijk samenwonenden.

I. INKOMSTENBELASTING

Vrijstelling intresten op spaarboekjes

- eerste schijf van €1660 is vrijgesteld.
- vrijstelling geldt niet meer per gezin maar per belastingplichtige.
- gehuwd koppel zal nu dus een vrijstelling van 2 x €1660 genieten. Vroeger slechts recht op een vrijstelling van 1x €1660.

I. INKOMSTENBELASTING

Onroerende inkomsten

- *Gehuwden* moeten ieder de helft van alle onroerende inkomsten aangeven.
- *Wettelijk samenwonenden* moeten de inkomsten van hun eigen onroerende goederen aangeven en de helft van de inkomsten van de onroerende goederen, verworven gedurende de wettelijke samenwoning.
- *Feitelijk samenwonenden* moeten ieder de inkomsten van hun eigen onroerende goederen aangeven.

I. INKOMSTENBELASTING

Beroepsverliezen

- *Gehuwden* kunnen beroepsverliezen van partner aftrekken van eigen beroepsinkomen (art. 129 Wib)

I. Inkomstenbelasting

- arrest grondwettelijk hof over discriminatie gehuwde werklozen (2 april 2009)
- ambtshalve ontheffing mogelijk
- termijn vijf jaar

II. REGISTRATIERECHTEN

Aankoop bescheiden woning:

- * slechts 5% registratierechten verschuldigd.
- * aantal voorwaarden zoals domiciliëringseis.
- * Feitelijk en wettelijk samenwonenden: beide partners moeten hun domicilie op het adres hebben.
- * Voor gehuwden is de domiciliëring van 1 van de partners voldoende.

II. REGISTRATIERECHTEN

Opmerking:

Om gebruik te kunnen maken van **abattement** moeten alle partners hun domicilie op het nieuwe adres hebben. Dit is ook zo voor gehuwden.

Hierdoor moet er op de eerste schijf van €12.500,00 geen registratierecht betaald worden.

(+ bijkomende voorwaarden!)

II. SCHENKINGSRECHTEN

Schenken van roerende goederen met notariële akte

- Gehuwden en wettelijk samenwonenden: 3%

- Feitelijk samenwonenden:
  - zij die ten minste 1 jaar ononderbroken samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren: 3%
  - anderen: 7%

II. SCHENKINGSRECHTEN

■ Schenkingen van onroerende goederen

Gehuwden en wettelijk samenwonenden: 3-30%

Feitelijk samenwonenden:

- zij die ten minste 1 jaar ononderbroken samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren: 3-30%
- andere: 30-80%

II. SCHENKINGSRECHTEN

Schenken van bouwgrond

- Echtgenoten en wettelijk samenwonenden:
1-30%
- Feitelijk samenwonenden:
  - zij die ten minste 1 jaar ononderbroken samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren: 1-30%
  - andere: 30-80%

III. SUCCESSIERECHTEN

- Bij gehuwden en wettelijk samenwonenden bedragen de successierechten 3% tot 27%.
- Bij feitelijke samenwonenden bedragen deze 45% tot 65%.
MAAR: verlaagd tarief van 3 tot 27% kan mits ze minimum 1 jaar ononderbroken samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren.
- Opmerking: samenwonenden erven wettelijk gezien niet van elkaar. Er moet een testament gemaakt worden.

III. SUCCESSIERECHTEN

- vererving gezinswoning door langstlevende partner :
vanaf 1/1/2007 : nultarief

- voorwaarden :
  - gezinswoning (ook als partner in rusthuis)
  - deel dat de langstlevende partner verkrijgt
  - geen verkrijger uit de « rechte lijn »

- aftrek specifieke schulden m.b.t. gezinswoning

IV. SOCIALE UITKERINGEN

- pensioen : berekeningsbasis in principe dezelfde ongeacht burgerlijke staat (leeftijd- + loopbaanvereisten)
- rustpensioen in principe 75 % van gemiddeld inkomen als « gezinstarief » d.i. gehuwd met persoon zonder inkomen
- overlevingspensioen (voor LL.; 80 % van gezinspensioen) enkel voor gehuwden; vervalt i.g.v. nieuw huwelijk
- inkomensgarantie voor ouderen : 861,03 Eur/ma. voor alleenstaande, 574,02 Eur/ma. voor samenwonenden of gehuwden
- gewaarborgd minimumpensioen : afhankelijk van gezinssituatie; vb. volledige loopbaan : gezin 1.195 Eur per maand; alleenstaande 941 Eur per maand.

IV. SOCIALE UITKERINGEN

- **werkloosheidsuitkering** : bedrag hoger i.g.v.
« gezinslast » = bv. partner in het gezin ten laste (inkomen < 612 Eur / ma. bruto) of ascendent ten laste (pensioen < 1.173,9 Eur : ma.)

Principieel toegekende percentages :

- **mét gezinslast** : 60 % (o.a. echtgenoot of ander persoon ten laste)
- **alleenstaanden** : 60 % - 53 %
- **anderen** : 55 % - 40 %

IV. SOCIALE UITKERINGEN

Ziekte-uitkeringen : percentages afhankelijk van gezinssituatie :

- percentages hoger i.g.v. gezinslast : principe 60 %
- alleenstaanden : 60 %
- samenwonenden : 55 % (ongeacht vorm van samenw)

Invaliditeit : idem.

- met gezinslast : 82 % - 75 %
- alleenstaanden : 50 %
- samenwonenden : 40 %

IV. SOCIALE UITKERINGEN

arbeidsongeval - uitkeringen

samenlevingsvorm heeft geen invloed op uitkeringen na AO

Wel belang : overlevende feitelijke partner heeft geen rechten na overlijden partner na dodelijk AO

IV. SOCIALE UITKERINGEN

Gezinsbijslag werknemers

samenlevingsvorm heeft in principe geen
invloed op kinderbijslag

IV. SOCIALE UITKERINGEN

leefloon (bestaansminimum) (jaarbedragen)

- eenoudergezin met kinderlast : 11.384,91 Eur
- samenwonende persoon : 5.692,45 Eur (vorm samenwoning niet belangrijk)
- alleenstaande : 8.538,68 Eur

inkomen samenwonende telt mee voor het berekenen van een recht op uitkering